

проводився макроскопічний огляд нирок та забір матеріалу для мікроскопічного дослідження. Гістологічні препарати забарвлювали гематоксиліном та еозином за загальноприйнятою методикою.

Результати: при стресі в морфологічних структурах нирки гістологічно відмічається розширення просвітів звивистих каналців. У деяких ділянках каналців вистилаючий епітелій підлягав десквамації, в результаті чого порожнина каналця була заповнена клітинним детритом. В окремих епітеліоцитах спостерігалася балонна дистрофія, наявний коліквацийний некроз поодиноких клітин. Визначаються ділянки крововиливів у перитубулярній системі судин. Капсула клубочків розширена, капіляри різко повнокровні, відмічається набряк мезангіума. В окремих гломерулах спостерігається спадіння клітин внутрішнього листка капсули, що свідчить про виключення данного нефрону з фільтрації. На тлі корекції торасемідом просвіти звивистих каналців звужені за рахунок значного набухання епітеліоцитів, в просвіті наявні в значній кількості еозинофільні гомогенні маси. Виявляється некроз окремих епітеліоцитів, в цитоплазмі більшості клітин явища гіаліново-крапельної дистрофії.

У судинах клубочків різко виражене повнокров'я, набряк мезангіума. В окремих ниркових тільцях спостерігається спадіння клітин внутрішнього листка капсули, що свідчить про виключення данного нефрону з фільтрації.

Інтерстицій характеризується вираженим набряком та значним повнокров'ям судин.

Висновки: Результати проведених морфологічних досліджень свідчать про недоцільність використання торасеміду в якості нефропротектора при гострому стресі.

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ШКІРИ ВОЛОСИСТОЇ ЧАСТИНИ ГОЛОВИ ПЛОДА ЛЮДИНИ

MORPHOLOGICAL FEATURES OF THE SKIN STRUCTURE OF THE SCALP OF THE HUMAN FETUS

Ткаченко Д. О., Соколенко А. А.

Науковий керівник: к. мед. н., доц. Тихонова О. О.

Tkachenko D. O., Sokolenko A. A.

Science advisor: doc. Tikchonova O. O., PhD

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Кафедра анатомії людини

Актуальність: Досить актуальним в наш час є вивчення проблеми справжнього, андрогенного облісіння (алопеції), яка залишається далекою від заключного рішення. Тому, щоб уявити деякі суттєві особливості структурної організації шкіри волосистої частини голови дорослої людини, вкрай необхідні відомості про те, що собою уявляє даний шкірний покрив у зародковому, ембріональному стані. Дані літератури з цього питання недостатні, тому наша робота присвячена вивченню покривних пластинок тим'яної частини склепіння черепа в плодів людини у віці 5-ти місяців внутрішньоутробного розвитку.

Метою дослідження було отримання більш глибоких даних про будову ембріональної шкіри тим'яної ділянки голови людини.

Матеріалом для дослідження слугували покривні пластинки склепіння мозкового черепа, які включали також шкірний покрив разом з його перетинчастою основою, що виділяли в ділянці тим'яних горбів 5-місячних плодів людини (в кількості 5), з трупного матеріалу кафедри анатомії людини. Після фіксації в 10% розчині нейтрального формаліну, обмивки й зневоднення у спиртах з переходом в ацетон, препарати піддали просоченню і включенню в епоксидну смолу епон-812. Після полімеризації препарати шліфували. Забарвлення шліфів проводили 1% розчином метиленового синього на 1% розчині бури.

В результаті дослідження встановлено, що в 5-місячному віці внутрішньоутробного розвитку в шкірі тим'яної ділянки знаходяться сформовані волосяні фолікули, які, як й у дорослої людини, розташовані в регулярному порядку, у нахиленому положенні до поверхні епідермісу під кутом в 45 градусів. Їх кореневі цибулини займають різну глибину в ембріональній дермі, таким чином, що серед них виділяють глибокий, середній й поверхневий рядки. Волосяні фолікули в ембріональній шкірі розташовані не поодинокі, а розподілені по волоссяним лініям окремими тріадами, кожна з яких складається з одного, центрального товстого фолікула й двох бічних, сателітних фолікулів, які відрізняються від першого меншим діаметром. Товщина ембріонального волосся знаходиться у прямій залежності від товщини відповідних фолікулів. Відмінними рисами ембріональних фолікулів від фолікулів дорослої людини є відсутність чіткої диференціації піхвого епітелію й слабого розвитку сполучнотканинної сумки. Разом з волоссяними фолікулами в ембріональній шкірі тим'яної ділянки мають місце зародки сальних залоз, які є похідними базального шару фолікулярного епітелію. Серед них найбільш розвинені знаходяться в глибокому шарі ембріональної дерми. Інші знаходяться поверхнево у вигляді брунькоподібних випинів епітеліальної піхви волоссяних фолікулів. На 5 місяці ембріогенезу мезенхімальні клітини шкіри дають початок розвитку гладеньких міоцитів, які відокремлюються у м'язові пучки, з яких потім утворюються м'язи, що піднімають волосся.

Висновки: Отримані результати необхідні для розуміння особливостей будови шкіри волосистої частини голови дорослої людини в нормі та при облісінні.